

Telegraful Roman.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», str. Măcelarilor Nr. 45. Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.

INSETIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de treiori 30 fil. rândul cu litere garmond.

Jertfe nouă.

(b.) Ca patria să ajungă la îsbândă, jertfe nouă ni se cer. Tot ce e apt se poarte arme, dela băieții de 18 ani, până la părinții și bunicii de 50 ani impliniți, vor merge în tranșee, după noua lege militară, acum votată de parlament. Cu Dumnezeu înainte și în credință deplină a biruinței oastei noastre vom jertfi totul pentru patrie și tron. Români din dubla monarhie cel puțin nici când nu au cărtit împotriva principiului celui mai înalt al rațiunii de stat: «*salus rei publicae suprema lex*»... Binele statului este și trebuie să fie necondiționat și binele popoarelor sale, și prin urmare legea lui supremă. Adevarat, așa este în principiu, și așa ar trebui să fie și în realitate. Realitatea de data aceasta reclamă imperativ stabilirea acestui principiu, și în consecință reclamă și urmarea lui, în condițiile dictate de forța evenimentelor extraordinare, prin cari trece viața noastră de stat în aceste zile, a căror sfârșit nu se poate prevedea încă.

Noi Români, repetăm, am finit întotdeauna ca la un etern credeu politic la această lege supremă de stat, devenită astăzi o necesitate, și în timpuri când ea era absolut desconsiderată din partea detentorilor egemoniei interne.

Noi am prevăzut din vreme, că binele statului poate atârna numai dela buna apărare a suveranității sale și în consecință ni-am ridicat glasul nostru slab în parlamentul țării, slab, nu pe urma tăriei convingerii noastre, ci slab în urma minuscului reprezentări, artificial produse de falsul sistem de alegere și de împărțire între buni și răi patriotic.

In urma acestui sistem deplorabil de a sufoca glasul minorităților, s'a păcatuit din partea celor ce ați poartă răspunderea împotriva principiului sălutei publice de stat.

Când noi votam la Budapesta pentru legile militare, ni se spunea, că votăm pentru Viena și că vrem o Mare-Austrie și peirea Ungariei. Astăzi ceice ne învinuiau atunci, fără de nici un temeu, vin singuri a ne cere nouă, popoarelor, cari împreună susținem acest stat, jertfe nouă și mari întru salvarea aceluia principiu, pe care noi nu-l am renegat niciodată.

Tempora mutantur. Si timpurile schimbăte trebuie se schimbe și ideile absurde și rătăcite, pe cari curentul evenimentelor le desrădăcinează cu o forță elementară din mentalitatea unor false concepții, cari astăzi și-au perdit orice rost de a mai persista, când realitatea spulberă brusc orice fantasmagorie.

Inaintea evenimentelor decisive ce ne așteaptă putem spune cu cea mai deplină convingere, că Ungaria a fost așa cum o știam, și ea nu are să mai fie așa cum a existat, ci ea are să devină aceea ce trebuia să fie dela început.

Ungaria are să iasă învingătoare din acest conflict european în momentul, când ea va fi salvat principiul binelui de stat, nu numai în afară, ci și în interiorul ei. Iar acest principiu are două premise: egală îndreptățire a popoarelor sale și egală purtare a sarcinilor și jertfelor ce le reclamă dela popoarele ei, fără deosebire de rang și protecție, actualul răsboiu, pentru gloria și fericirea ei viitoare.

Să ne ajute Dumnezeu, luminând mintile celor ce conduc astăzi, în aceste timpuri grele, destinele mult iubitei noastre patrii, care ne este mai scumpă tuturor și mai sus pusă peste toate ambiiile de partide și veleitățile de domnie ale unor vremelnic poftă, — ca în viitor așa să o știm și așa să o vedem.

Și cum cîrmuirea actuală nu găsește alt razim decât în forță necesată a valoroaselor popoare ce compun acest stat și cari opun rezistență cea mai îndărjătă potopului uriaș al dușmanilor noștri comuni, — tot așa și mai bunul și mai frumosul viitor al Ungariei se va putea răzima numai și numai pe recunoașterea deplină a libertății interne a acestor brave popoare, fără de cari Ungaria nu va putea trăi, cum nici fără de ele nu poate ești la biruință.

Maghiarii n'au fost surzi niciodată când glasul unor mari vremuri a strigat. Si de data aceasta suntem conviști, că ei vor înțelege de cine-i leagă soartea și viitorul mai mult ca ori și când. Si în ceice altădată, orbiti de un fals orgoliu au văzut dușmani, vor vedea în ora de primejdie pe cei mai buni tovarăși de apărare împotriva unor curenți mari, ce s'au deslăunit asupra Europei, și de cari Români și Maghiarii în special sunt mai amenințăți.

Comunitatea de interes va aduce cu sine și interesul unei sincere și solide apropiieri și legături de amicitie.

Căci nu dela cei mari și tari se vor putea obține concesii pe seama celor mai mici și slabii, ci concesiile între cei mici dar legăți între olală prin aceeași interese le va putea da tăria unei puteri, care unită prin o sinceră amicitie poate să resistă și să învingă și cea mai formidabilă dușmanie externă ce-i amenință deopotrivă.

Din jertfe nouă se pot naște nouă nădejdi. Noi jertfele le dăm cu dragă voie, căci și a noastră este patria; și Maghiarii n'au decât să ne achite cu aceeaș drag nădejdile noastre în mai bunul nostru viitor aici, și ecoul acestor sentimente va resuna ca prin farmec până dincolo, departe, peste munți, și atunci se va renaște viitorul deopotrivă de strălucit al unor popoare vrednice de a și-l croi după plac, fără a se jigni reciproc, ci în strânsă tovărășie și-l impune în fața celor mai tari decât ele.

Propunerea părintelui econom C. Nazarie.

— Reflexiuni —

de Dr. Ioan Stanciu, par. gr.-ort. rom.

I.

Conferența preoțească a tractului Săliște, ținută la 19 Februarie 1915, s'a ocupat și a discutat propunerea părintelui econom C. Nazarie, care dorește, ca în vederea predicei, preotul să fie mai crutat de serviciul lung și obositor, deci ar fi de recomandat, ca rugăciunile de dimineață și utrenia să se săvârșească în pre-sara Duminecilor și a sărbătorilor, respective la vecernie. Aceasta propunere o primește fără nici o rezervă și parohul din Săliște Ioan Popa, care în lucrarea cetăță în conferență ținută la datul amintit și publicată în nrrii 31-32 ai «Telegrafului Român», să silește a convinge preoții tractului și pe alți preoți, că propunerea părintelui Nazarie ar fi salutară și corespunzătoare din toate punctele de vedere.

Aș fi dorit mult se asist, și regret, că nu am asistat la discuția interesantă, incinsă asupra acestei chestiuni, dar asemenea aș fi dorit să știu, dacă s'a luat concluzul propus de părintele Popa, sau nu? Nu de alta sunt așa de curios, dar mărturisesc, că am auzit ceva despre mersul acelei conferențe, de unde am dedus, că conferența a discutat pe larg propunerea, aducând membrii prezenți mai multe argumente contra decât pentru propunere și așa concluzul dorit nu s'ar fi putut lua.

Dar indiferent. Fiind chestiunea adusă în publicitate, îndrăsnesc și eu a mă însira în tabăra acelor preoți, cari nu doresc, ba sunt în *contra* schimbării cerute de părintele Nazarie și Popa. Nu doar de aceea, pentru că astfel preotul ar avea vre-un motiv de-a nu predica, ci din contră, susțin, că acela, care nu predică, invocând ca motiv serviciul divin prealung și obositor, nu va avea atragere și dragoste să predice nici dacă scurtă, sau să zicem, omitem total serviciul divin.

Știut este și aceea, că poporul nostru să ocupă exclusiv cu economia de câmp și cu prăsirea de vite. Ca atare este foarte conservativ și nu-i prea plac schimbările radicale, nici în ocupația lui zilnică, dar mai ales nu în credință și datinile sale strămoșești. O însușire aceasta până la un loc oarecare mai mult de lăudat, nu de condamnat. El și în Dumineci și sărbători e obicinuit să-și îsprăvească unele daraveri în jurul economiei, și numai după aceea să pregătește de biserică. Dacă, după cum cu drept cuvânt să afirmă, la utrenie participă numai bătrâni și neputincioși, apoi motivul e, că ceialalți își văd de afaceri până una-alta, și rămâne, ca să vină la biserică când să trag clopotele a 3-a oră, sau chiar

cei mai mulți numai la sfânta liturghie. Luând acum utrenia de lângă liturgie, ne-am pomeni, că la liturgie ar participa numai bătrâni și neputincioși, iar cei mai tineri ar lipsi total, din motivul, că nu și-au isprăvit încă afacerile, și fiind serviciul scurt, nu se mai pot pregăti de biserică.

Mi s'ar putea obiecționa, că așa stănd lucrurile, preotul să înceapă serviciul divin mai târziu, ca să poată veni toți credincioșii la biserică. Să se ia însă în serioasă considerare, că în biserică noastră nu să poate începe serviciul divin la orele 10-11, din motivul, că preotul trebuie să se abțină dela orice mâncare sau beutură, până după serviciul divin. Preotimea noastră nu e în situația preotimei evanghelice, sau reformate, care după împrejurările locale poate începe serviciul divin și numai la orele 11 a. m. Eu cel puțin mai bucuros stau în biserică nemâncat, decât acasă. În urmare, dacă e ca să termin serviciul divin vara la orele 9 $\frac{1}{2}$ -10, earna la 10 $\frac{1}{2}$ -11, apoi totatătă îmi este, că înainte de acest termin stau cu 1 oră mai mult sau mai puțin în biserică. La nici un cas să nu să uite, că la utrenie preotul nu are funcții obositore, ca la liturgie.

Dar nu numai din acest cel mai neînsemnat motiv sunt contra înoirei propuse. Tractul Săliște este unul dintre cele binecuvântante de Dumnezeu, având parohii curate, cu credincioși de-ai bisericii noastre. Preținul Popa, deși are o praxă de 8 ani, totuși nu să poate lăuda, că a trăit în parohie mixtă și că cunoaște năcăzurile și neplăcerile unui paroh din o atare parohie, precum asemenea nu se poate lăuda nici un paroh din tractul Săliștei. Dar noi, cari avem și praxă de 10-20 și mai mulți ani, și cari trăim în parohii cu «frații» gr. catolici, cunoaștem și am putea spune multe întâmplări din viața pastorală. Greutățile și neajunsurile noastre să pot evita cu ușurință, ba nici nu obvin acolo, unde parohia e curată. Ce ar zice frațele Popa, sau alt frate în Cristos, aderent al propunerei din chestiune, dacă ar fi într-o parohie mixtă și ar introduce înoirile propuse, când ar vedea, că «frațele» celalalt, pe lângă aceea, că ar face serviciul poale anume mai lung și mai cu multă ceremonie, ca până acum, ar mai sămănaici colea cu anumite tendințe căte o vorbă slabă și urâtă despre preotul «fără de lege» al bisericiei noastre? Ei vezi, și eu desconsider și condamn proselitismul, dar cred și sunt convins, că atâtă încă nu e de ajuns. Spre pildă o mică istorioară. Noi preoții de aici deja de când a isbucnit răsboiu, în toate Duminecile și sărbătorile facem rugăciuni pentru pace, pentru învingerea armelor noastre și pentru că Dumnezeu să ne reîntoarcă soldații duși pe câmpul de luptă. Asemenea dăm în legătură cu greutățile timpului diferite sfaturi credincioșilor noștri. Nu știu, dar probabil că și colegul gr.

catholic face acelaș lucru. Intr'una din Dumineci aud însă dela credincioșii mei, că acest coleg a îngrenunchiat cu tot poporul din biserică și a zis o rugăciune frumoasă, ceea-ce noi nu am făcut și am fost interpelat formal, că noi pentru ce n'am făcut așa? De sigur a trebuit să le dău deslușirile necesare, că acea rugăciune e venită anume dela Papa, ear noi pe acesta nu-l recunoaștam de poruncitor și cap al nostru. Noi avem biserică națională-românească și avem în fruntea noastră pe un Român din sângele nostru, pe Inalt Preafăntul Domn Arhiepiscop și Metropolit Ioan Mețianu, de a cărui povețe datori suntem să ascultăm și ale cărui porunci avem să le împlinim.

Az dat aceasta mică întâmplare numai ca să se vază, că credincioșii noștri observă orice diferență sau schimbare în cultul religios. Ear dacă am introduce o schimbare radicală, cum e propunerea părintelui Nazarie și Popa, apoi am sta în față unei foarte grele probleme: sau lăsăm să pierdem o parte bună din credincioșii noștri, sau compromitându-ne ne reîntoarcem la vechiul și strămoșescul obiceiu de-a tinea serviciul divin după obiceiul local, care cu puține excepții și nuanțe e totuși tipicul prescris de biserică.

Aș mai avea o mică observare. Dacă este adevărat, că cultul icoanelor și în general al picturei în biserică noastră este admis, nu pentru noi și credincioșii noștri am fi idolatri, ci mai mult și mai ales pentru ca să ne adâncim în contemplațiuni religioase, tot atât de adevărat este, că și cântarea servește acelaș scop. Icoanele pentru analfabeti, ca și pentru cei știutori de carte, sunt o istorie deschisă; și din ce e mai reușită pictura, cu atât are influență mai mare asupra credinței și evlaviei noastre. Așa dară prin simțul văzului să desvoală pietatea și religiositatea. Cine poate susține, că acelaș lucru nu să petrece în credincioșii bisericei noastre și prin simțul auzului, în urma frumoaselor și melodioaselor cântări bisericești? Unde ajungem, dacă cântarea o punem la vecernie, când nu vine nime, sau foarte puțini la biserică, ear la utenie, până face preotul proscrimidă, să cetește sveltilna, hvalitele, troparele etc? Doar cu dreptate constată fratele Popa: «de multeori cetania e atât de grăbită și neavând textul bisericei noastre o stilisare pe înțeleș, nici interpuncție corectă, dacă vei întreba pe însuși cetețul, cam cu greu ar putea spune ce a cetit.» Dacă însuși cetețul nu știe ce a cetit — și de fapt nu știe — apoi ascultătorii cu atât mai puțin vor ști. Eu adeseori ascult din altar textul cântărilor

noastre bisericești și mi se pare atât de clar, încât cred, că și cel din urmă credincios trebuie să-l înțeleagă, ear din textul cetit nu înțeleg nimic. Am în urmare o părere nestrămutată, că cântarea e bună și folositoare în biserică, deci să se susțină și pe mai departe, ear tot ceeace să cetește în biserică, să se omită, fiindcă nu aduce nici un folos credincioșilor noștri.

Mijloacele succesului.

— Tineretului nostru. —

XXIX.

Impărtirea timpului.

Unul dintre elementele principale ale regulei la lucru este impărtirea timpului.

Am vorbit într'alt loc de importanța enormă ce o are pentru tineret buna întrebunțare a timpului: formează pentru dânsul capitalul cel mai prețios, care dacă l-a pierdut, perderea este ireparabilă.

Sunt însă mulți oameni, cari sunt convingi de valoarea timpului, dar nu cunosc arta de a profită de el; adeca nu știu să-și reguleze ocupăriunile, nici să facă o bună impărtire a orelor și a zilelor de lucru.

Dacă tu, tinere, vrei să lucrezi regulat și cu profit, dacă nu vrei să lasi să-ți scape nici cea mai mică fărâmă din anii cari își hotărasc viitorul, fă-ți o bună impărtire a timpului și ține-o cu credință.

Temelia oricărei impărtiri bune a timpului trebuie să fie sculatul de dimineață.

Cine se scoală de dimineață, găsește aur, zice un vechiu proverb românesc. Și igieniștii de azi au aflat puternice rezonanțe, ca să preferă vechiul obiceiu al sculatului de dimineață față de pervertirea modernă a vieții, care bântuie mai ales în orașele mari, unde oamenii se scoală târziu și lucrează o parte din noapte.

«Trebuie condamnată în mod absolut prolungirea lucrului până la miezul nopții — zice Jules Payot, Temperatura săngelui începe să scădă de pela patru ore și se știe, că în cursul nopții săngele are tendință de a se încărcă de materii de disimilare». De aceea creierul sărac de sânge ori provăzut cu sânge nu tocmai curat, la orele înaintate ale nopții nu este capabil de muncă mai grea și mai perfectă. Și cu toate că noaptea putem află mai ușor linistea exterioară, acest avantaj nu compensează răul ce rezultă pentru organism din faptul, că e constrâns să muncească între condițiuni nefavorabile.

Mai adaugă, că sfârșirea de a rămâne înainte de lucru, să te așezi la masa de lucru, fără ca să știi precis ce ai de făcut. În astfel de cazuri deschizi o carte oarecare, apoi alta mai puțin plăcitoare și termini de regulă cu un roman. Înainte de culcare trebuie să fixezi bine ce ai să faci dimineață, dacă te scoli. Și munca ce ai să o îndeplinești, trebuie să fie alta decât o lectură distractivă, care o poți face seara înainte de culcare.

De altă parte linistea exterioară mai ușor poate fi obținută dimineață, decât în decursul nopții. În orașe mare majoritatea oamenilor se scoală foarte târziu, de aceea în orele de dimineață domnește aceeași, tacere, cum o întâlnim în orele de zi la sate.

Deci cea dintâi măsură ce trebuie să o ia înținătorul care vrea să muncească vârstos, este să-și asigure destule ciasuri de somn creator, și de aceea să nu se culce târziu. În familiile, unde se servește cina

între septe și nouă ore, e de preferit, ca să nu lucrăm după cină. În timpul acesta putem face lectură mai usoară ori putem să repetăm după memorie lecțiile deja învățate, ca să ne vină în minte dimineața când ne sculăm. Acestea e un mijloc bun, confirmat de experiență, ca să ne se imprimeze adânc în minte.

Tinărul care se culcă la zece ore, să nu se scoale după șase ore; șepte ore de somn sunt suficiente pentru vârstă sa, mai ales dacă doarme în tignă, cum dorm în general tinerii muncitori și cu moravuri regulate. Dar cum nu e posibil să fixezi o regulă generală în consonanță cu exigările particulare, cu temperamentul și cu sănătatea fiecărui, ajunge să indicăm, ca fiecare să-și formuleze ea regulă, să nu rămână în pat mai mult decât este de lipsă spre a se odihni. Trăndăvia de dimineață în pat este cea mai mare primejdie pentru castitatea tinerilor.

Dacă vrei să știi, cât trebuie să dormi, scoală-te într'o săptămână-două cu o oră mai de dimineață ca de obiceiu. Dacă în timpul zilei vei fi tot somnoroas, cu trecrea săptămânei de probă, poți să dormi cu o jumătate de oră mai mult. Dacă dimpotrivă, vei vedea că te simțești bine, poți încerca să te scoli cu o jumătate de oră și mai de dimineață. Astfel prin metoda aceasta experimentală vei ajunge curând să constatezi, de cât timp de somn ai trebuință.

Dar să bagi bine de seamă, că dacă simțește cineva trebuință să doarmă dimineață, aceasta se întâmplă, pentru că nu adorme îndată ce se pune seara în pat. De aceea te vei sculă în vre-o căteva zile mai de dimineață, până ce vei prinde obiceiul, să adormi seara îndată ce te culci. Așa dar numai tu singur poți să știi cu siguranță, dacă-ți este de ajuns somnul de dimineață. Și să nu te miri, că vei fi somnoroas peste zi, dacă te scoli dimineață de timpuriu, iar seara dupăce te culci nu poți adormi îndată.

«Prea mult somn — zice scriitorul citat mai sus — îngroașă săngele, te face simțitor la frig, moros și trist». Dimpotrivă, dacă îți facă obiceiul să te scoli de dimineață și să te speli bine peste tot cu apă rece, după căteva minute te vei simți treaz, vioiu la minte și la corp.

După ce te-ai sculat, vei zice rugăciunile obișnuite, ori cel puțin vei cere mila și ajutorul lui Dumnezeu asupra lucrului ce-l vei săvârșit în ziua aceea. Apoi să intră îndată în lucrul prevăzut de impărtirea timpului ce îți facă.

Nu e nimic mai rău decât să te așezi la masa de lucru, fără ca să știi precis ce ai de făcut. În astfel de cazuri deschizi o carte oarecare, apoi alta mai puțin plăcitoare și termini de regulă cu un roman. Înainte de culcare trebuie să fixezi bine ce ai să faci dimineață, dacă te scoli. Și munca ce ai să o îndeplinești, trebuie să fie alta decât o lectură distractivă, care o poți face seara înainte de culcare.

Impărtirea timpului trebuie să introduce trei condiții: trebuie să fie variată, fixă și bogată.

Varietatea cu privire la materialul de lucru nu este totdeauna cu putință și nici nu este necesară. Dar când e vorba de lucru continu, trebuie să fie măcar varietate în formă. Aceasta se poate dobândi, dacă vom alternă în mod discret cetitul cu scrișul, vom învăță căteceva de rost, vom rezolvă o problemă, ori ne vom dedă căteva minute lucrului manual. Dacă pentru ocu-

păjuinile tale trebuie să ieși de acasă, ai grije și combină cu iștețime aceste ieșiri obligațioare, ca să nu-ți răpească orele de muncă sedentară.

De aceea, făcându-ți impărtirea zilei, și e bine să o faci pe hârtie, începe cu marcarea punctelor fixe, așa că cu ocupăriunile a căror timp este neatârnător de voință ta. De exemplu, ora la care trebuie să fi în școală, iar în ce privește pe amplioați, orele cari trebuie să le petreacă în birou ori în atelier. Însă spațul intermediar dintre aceste puncte fixe trebuie să-l impărtăști tu. Dacă poți, să ca în acest timp ocupăriunile spirituale să alterneze cu exercițiile corporale, ori cel puțin să prevadă diterite poziții pentru corp în cursul lucrului.

Mulți oameni fac un lucru penibil și stricăios sănătății, pentru că rămân prea mult în aceeași poziție, în picioare ori șezând, deși cele mai multe ocupăriunile se pot indeplini foarte bine în diferite poziții.

Astfel putem studia plimbările, șezând ori în picioare, totușă putem scrie căteva minute în picioare, dacă avem un birou înalt. Dar sunt foarte puțini oameni, a căror ocupăriune să nu le permită a-si alternă cu ușurință ocupăriunile.

Fixitatea în impărtirea timpului are de scop să evite momentele când nu știm ce trebuie să facem. Acela, al cărui timp este bine impărtit, după cum se zice, are timp pentru toate. De altfel, observarea acestor impărtări fixe introduce în ocupăriuni un ritm care favorizează progresul în tot felul de lucrări, dar în același timp ajută și sănătății corporulu.

Dimpotrivă, celice nu lucrează după o impărtire fixă a timpului, procedează întotdeauna ca sălbatică, cari într-o zi măncă și beau de se îndoapă, iar două-trei zile rabă. Din clipa ce omul cuminte, în interesul sănătății proprii, introduce ordine și ritm în recreațiunile sale, trebuie să introducă ordine și ritm și în ocupăriunile sale. Astfel nu se va lăsa niciodată copleșit de prea multe oboseală și desgust, ci va înainta totdeauna în pas regulat, o imprejurare care ușurează mult marșurile lungi.

In sfârșit impărtirea timpului trebuie să prezinte și oarecare bogăție, trebuie să evite o rigiditate absolută, și să îngăduie atâtă răgaz, ca să ne putem acomoda diferențelor situațiilor corporale, diferențelor dispozițiunii sufletești, precum și diferențelor imprejurării variabile și neprevăzute ale vieții. Dar de vreți să profită bine de timpul prețios ce vă stă la indemâna, trebuie să fiți puținți și intransigenți, trebuie să vă apărați impărtirea timpului împotriva vizitelor inopertune, împotriva invitarilor linguisitoare ale prietenilor și împotriva curiozității. Lucrul vostru trebuie să fie pentru voi un personaj, care vă așteaptă în fiecare oră a zilei și pe care nu e iertat să-l lăsa să aștepte fără motiv foarte grav și chiar și atunci numai căteva minute.

Impărtirea timpului trebuie să se conformeze imprejurărilor speciale ale fiecăruia. Presupunând, că ne sculăm la șase ore peste anul întreg, vom lucra căteva ore pe nemâncate, pentru că somnul reperează forțele și exclude trebuința mâncării îndată după sculare, mai ales în ce privește pe oamenii cari se bucură de sănătate normală.

Cele două ore de dimineață sunt foarte potrivite spre a deslegă probleme și întrebări grele, spre a învăță de rost lecțiile pregătite în parte seara, spre a scrie lucrări originale, etc.

un popor întreg, în care locuia o credință sfântă. Binele a serbat un triumf.

Nu însă pentru timp îndelungat. În timpul păcii poporul s-a molesț și cu tibna, provenită din siguranță exteroară, a crescut discordia între neamuri, și adeseori se ivesau nelerguri triste. Mo-avurile severe, virtuile și legile părinților au fost uitate în viața dusă fără grăj. Răul iarăși se ridică, pentru a reînvi luptă. În repește rănduri neamurile lui Israel se aflau în pericolul de a fi subjugate de vecinii păgâni. Atunci, simțind că nu mai sunt vredni de libertatea lor cea veche, care adeseori se prefăcea în desfrâu, ei și-au ales regi. Si după olală se urcară pe tron principii mari, ca Saul, David și Solomon. Pe Sion s'a ridicat templul unicului Dumnezeu. Acolo sunau harfele lui David și ale lui Assaph. Binele iarăși a invins răul.

Și tuturor celorlalte popoare din lume credința în un singur Dumnezeu li-a fost străină; însă în mijlocul miscreștilor lumenești ale lor s-a simțit necesitatea de o cunoaștere mai bună a lucrurilor Dumnezească. El simteau ființa unei virtuți mai înalte decât toate cele lumenești. Opul Irgii — după cum zice Pavel — a fost seris în inimile lor (Rom. 2: 13).

(Va urma.)

FOIȘOARĂ.

Lupta între binele și răul de pe pământ.

Din engleză,

II.

de G. Henția, paroh.

„Si vei rămâne de moștenirea ta, care am dat tie, și și slugi te voi face vrășmașilor tăi în pământ, care nu ști, că tocăti așa springă într-o mână mea și până în veac și arde. Acestea zice Domnul: Blâstemat este omul, care are nădejde spre om și va răzimă trupul brațului seu peste dânsul și dela Domnul se va depărta inima lui".

(Ier. 7: 4, 5.)

După aceea inundăriile găzuitoare, pe care o cunoaștem sub numele de *potop* și despre care vorbește multe din popoarele cele mai vechi, — neamul omenește să răspândit cu o putere intinerită peste pământ. S'au născut imperii și state ioni: în Asia regatul Assirienilor s'a ridcat mândru peste cincițele popoare; la mare — statul cel mare al Fenicienilor cu orașele Tyrus și Sodoma; în Africa regatul Egipet. Acești oameni însă păreau a nu fi de proveniență Dumnezească, ci păreau a

se fi ridicat numai din pământul său, așa a fost simțul lor de afundat în cele pământuri. Ceea ce înveștelește trupul, cea ce există rasiunile, — a fost străvintă lor, plăcerile lor, pur și simplu, a petrece la mese îmbelșugate, a gusta din toate plăcerile vieții, — acestea le țineau ei de bunul suprem. Ei clădeau turnuri și palate, ei întreprindea nave și peste mare, pentru a-si aduna comorii proaspate; ei aveau armii bine instruite; ei descoperiră arta scrierii, precum și dferite alte arte aducătoare de plăceri sau de folos; însă cele Dumnezească le erau ascunse, adevăratul Dumnezeu necunoscut. Ei îngenunchiau înaintea chipurilor cioplite; se rugau la stele; dădeau ciburi animalelor și plantelor cinstite Dumnezească. Multe chiar din altarele lor erau stropite cu sânge omenești. Numai singuratici înțelepți mai aveau căva închipuire obscură despre ființă cea mai înaltă, despre eternitate și despre destinul omului. Însă ei ascundeau cu jeloție față de popor comorile neșematice ale înțelepiciunii lor, pentru a-si asigura cu altă mai tare domnia peste neștiință lui.

Numai Avram și familia lui au mai păstrat credința către adevăratul Dumnezeu. Această familie onorabilă părea a fi între toți locuitorii pământului aleasă, pentru a-mărtui dea stângerea ei definitivă cea din urmă scăntee a celor cerești în om. Ei zideau altare în pustietă pentru

Din public.

Din incidentul stabilitii mele la Buda-pesta, neputându-mi lua în persoană un rămas bun dela toți prietenii și vecinii mei mușterii, îi rog ca pe calea aceasta să primească o călduroasă strângere de mână și să-mi păstreze amintirea.

Sibiu, în 1 Mai 1915.

Cu toată stima:

Ioan Mihaiu

fost hotelier

(61) 1-1 Budapest, I. Fehérvar 39 sz. III. 4.

Nr 194/1915.

(63) 2-3

Concurs.

In sensul hotărârii consistoriale de dñs. 14 Aprilie Nr. 3419/1915 se publică concurs la postul de capelan, cu drept de succesiune, din parohia de clasa II. Tâu, tractul Mercurea, cu terminul de 30 de zile dela prima apariție în „Telegraful Român”.

Emolumentele impreunate cu acest post sunt jumătate din venitele stolare accidentale statorice în coala B., de corăună.

Concurenții au și șesterne petițiile instruite conform normelor în vigoare subsemnatului oficiu protopresbiteral în terminul deschis și a se prezenta în vre-o Dumineacă ori sărbătoare în biserică, spre a cănta, respective a predica pe lângă prealabilă înnoștiințare a protopopului.

Mercurea, la 31 Martie 1915.

Oficiul protopresbiteral gr.-or. al tractului Mercurea în conțelegeră cu comitetul parohial respectiv.

Avr. S. Pecurariu
protopresb.

A apărut

în editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane

Acaftistul

Preșintei Născătoarei de Dumnezeu și alte rugăciuni, cu binecuvântarea Inalt Preașfințitului Domn Ioan Mețianu, arhiepiscop-metropolit al bisericii ortodoxe române din Transilvania și Ungaria etc.

In aceasta ediție augmentată, (471 pagini) se cuprind:

Rugăciunile dimineții, de seara și pentru fiecare zi din săptămână. Canonul de rugăciune de toate zilele. Rugăciunile dumnezeestii Liturgii. Canon de pocăință către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune mai bainte de Ispovedanie. Invățătură pentru Ispovedanie. Rugăciunile sfintei cunințături. Rugăciunile după sfânta cunințătură. Rugăciune către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciune din toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu. Acaftistul Domnului nostru Iisus Christos Canon de umilință către Domnul nostru Iisus Christos. Rugăciunea de umilință către Domnul nostru Iisus Christos. Acaftistul preasfintei de Dumnezeu Născătoare. Canon de mulțămită către preasfânta Născătoare de Dumnezeu. Canonul sfântului Nicolae. Cinstițul Paracclis al preasfintei Născătoarei de Dumnezeu. Canon de rugăciune către Ingerul păzitorul vieții omului. Canonul de rugăciune ce se cântă către toate puterile cerești și către toți sfintii. Rugăciunile mesei. Rugăciune la decesele obiceiuri. Culegere de rugăciuni la felicitări întâmpinări. Sinaxar pentru tot anul. Păscalia până la anul 1960 cu esplicare.

Se afă în depozit spre vânzare la **Librăria arhidicezană**, și se vinde legat solid și cu gust, în coloare roșie, cu 1 cor. 60 fil. Revăzătorilor li se dă 25% rabat.

Tipărit pe hârtie fină, se vinde cu prețul de 1 cor. 80 fil.

A apărut

în editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidicezane

Rânduiala Liturgiei și Carte de rugăciune

pentru tinerimea gr.-or. ort. română

în care se cuprind: Rânduiala liturgiei; rugăciune de dimineață; rugăciunea sfantei Treimi; rugăciune către Dumnezeu Fiul; psalmul 50 „Milește-mă Dumnezeule” etc.; Simbolul credinței; tropare de cerere; rugăciunea sfântului Efrem; rugăciunile mesei; rugăciune de toate zilele către Născătoarea de Dumnezeu; rugăciune către sfântul Nicolae; rugăciune înainte de mărturisire; rugăciunile înainte de împărtășirea cu s. cuminecătăru ale marei Vasile și Ioan gură de aur; rugăciuni după împărtășirea cu s. cuminecătăru; rugăciunile de seara și rugăciunea cinstitei cruci

Se afă în deposit spre vânzare la **Librăria arhidicezană**, și se vinde legată frumos, în coloare roșie, cu 40 fileri.

Format placut, mic, pentru a se putea purta și în buzunar.

Revăzătorilor li se dă rabat 20%.

Biblioteca

„Reuniune române de agricultură din com. Sibiu”.

Nr. 1	Tinerca viteior, de E. Brote	K — 24
”	Trifoiul, de Eugen Brote .	— 24
”	Prăsirea pomilor, de Dem. Comș	— 24
”	Legea veterinară, de inv. Muntean	— 80
”	Insotirile de credit (Raiffeisen), de Dr. Aurel Brote .	1 60
”	Cartea stuprilor săteni, de Romul Simu	— 70
”	Povețe pentru stârprea gândacilor de Maiu	— 10
”	Darea pe vinuri și favorurile (Inlesnirile) ce face legea în privința ei proprietarilor de vii	—
”	Povețe pentru apărarea în potriva gândacilor, cari sfredesc mugurii	— 10
”	Scurtă povăuire la stârpirea șoareciilor de câmp	— 10
”	Cum să împlătim orzul de bere	— 18
”	Vîierul român sau Noua cultură a viilor, de Nicolau Iosif, învățător	— 70
”	Nutrirea animalelor de casă, de Aurel Cosciuc. Op. preprintat. Cu 6 ilustrații în text	1 50
”	Cuvinte de îmbărbătare pentru Serbarea pomilor și a paselor	— 20
”	Monilia, o nouă boală a pomilor, de Hermann Kerr	— 10
”	D'a Pomăritului, sfaturi întocmite de Astra Hodos	— 25
”	Câteva refeșcute în perioadă a dela sate de Dr. Ion Bucur, medic	— 30
”	Nimicirea șoareciilor de câmp, îndrări prelucrate după instrucție ministerială	— 20

„LIBRA”

tovărașie economică și de ajutorare în Crișcior.

gazdasági és segélyző szövetkezet H-Kristyor.

Meghiyó.

„Libra” gazdasági és segélyző szövetkezet, Krisztor bej ezége tagjai ezenel meg-hívatnak

a IV-ik rendes közgyűlése,

mely Kristyoron 1915 május hó 16-án d. u. 2 orakor a gör. kel. román iskola helyiségeben fog megartatni következő

Napirenddel:

- Constituirea adunării și alegerea alor doi verificatori ai procesului verbal.
- Constatarea membrilor prezenți și a numărului cuotelor reprezentate.
- Prezentarea conturilor pe anul al IV-lea de gestiune, a raportului direcționii și a comitetului de supraveghiere.
- Darea absolutorului direcționii și comitetului de supraveghiere pe anul de gestiune expirat.
- Alegerea comitetului de supraveghiere.
- Alegerea comitetului de cenzurare.
- Propunerea direcționii și decidere a supraimpărțirii venitului curat al ciclelui al II-lea care este sub lichidare.
- Eventuale propune înaintate conform §-ului 17 p. e. din statut.

Crișcior, la 11 Aprilie 1915.

Directiunea.

(64) 1-1

Contul bilanț cu 27 Martie 1915.

Activa—Vagyon. Mérleg számla 1915 évi március hó 27-én. Pasiva—Teher.

	K f	K f	
Cassa — Pénzkészlet	1,983 42	Platir szeptemnale — Hetibefizetések	10,006 40
Imprumuturi — Kölcsönök	9,826 08	Fond de rezervă — Tartalék alap	517 12
Depuneríi proprii la alt institut — Saját betétek más intézetével	1,849 65	Interes 5% — 5% kamatai	542 97
Diversi debitori — Különböző adosok	35 82	Creditori — Hitelezők	500—
		Cuote neridicate — Fel nem vett üzletrészek	1,701 32
		Interes după cuote — Ezeknek kamatai	60 48
		Profit transpus din anul trecut — Mult évi áthozott nyereség	536 80
		Profitul anului curent — Folyó évi nyereség	347—
			13,694 97

Contul profit și perdere.

Profit—Nyereség Nyereség és veszteség számla. Pierderi—Veszteség.

	K f	K f	
Taxe de întârziere — Mulasztási illétékek	24 46	Spese de birou — Üzleti költségek	137 74
Interes după depuneríi proprii — Sajátbetétek kamatai	111 18	Dári și altele — Adók és egyébek	280 33
Interes după imprumuturi — kölcsön kamatai	513 26	Interes după cuotele nerid. I. ciclu — A fel nem vett I. évi üzletrészek után járó kam.	60 48
Taxe de primire — Felvételi díjak	202 50	Interes după fond. fond. de rezervă — Tartalék alapután járó kamatai	25 85
Profit transpus — Áthozott nyereség	536 80	Profit transpus din anul trecut — Mult évi áthozott nyereség	536 80
		Profitul anului curent — Folyó évi nyereség	347—
			1,388 20

Crișcior, la 27 Martie 1915. — Kristyór, 1915 évi március hó 27-én.

Directiunea: — Az igazgatóság:

Ioan Perian m. p. Dr. Cornel Glava m. p. Glava István m. p. Teodor Lung m. p.

Azarie Popa m. p. Samson Nișoia m. p. Bexa Miklos m. p. Faur Iános m. p.

Comitetul de supraveghiere: — A felügyelő bizottság:

Ioan Cristea m. p. George Glava m. p. Tovie Pleșa m. p. Danilă Feier m. p.

George Pleșa m. p. Dr. Ioan Papp m. p.

„LUMINA”

institut de credit și economii, societate pe acții în Sibiu.

CENTRALA: Telefon Nr. 177.

SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 7.

Capital **K 600,000-** Fonduri **K 50,000-**
Depuneríi „**2,000,000-** Active . „ **2,800,000-**

Primește depuneríi **5%** interese fără anunt. Pentru depu spre fructificare cu **5%** neri mai mari de durată mai lungă cu anunț, dela corporaționi bisericești și a. și dela particulari se acordă și interese mai mari. — Darea după interesele de depuneríi o plătește institutul. — Depuneríi se pot face și prin postă fără spese prin ceruri, cari se pun la dispoziție la cerere, deasemenea se pot face și ridicări prin postă fără spese de porto.

Directiunea.

(40) 8 —

legătură foarte fină în catifea, coloare bordo, cu patru evangeliști în față și la mijloc restignirea, tot aceiași și în dos, foile aurite, cu copcei, în o frumoasă cutie de păstrat **150 cor.**

Aceiași legătură cu patru evangeliști, restignirea la mijloc, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcei, în o frumoasă cutie de păstrat **135 cor.**

Aceiași legătură, în față cu patru evangeliști și la mijloc restignirea, iar în dos cu patru nasturi și la mijloc cu o cruce, foile aurite, cu copcei, în o frumoasă cutie de păstrat **100 cor.**

Evangelia legată în piele Chagrin pe